

[Esther Mallings Pedersen.]

med sindsro imod det ene forbløffende resultat efter det andet, men vi ved alligevel godt, hvor meget videnskaben kommer os ved i vort daglige liv. Det er sagt så tit, men det kan jo da siges en gang til, at f. eks. det danske landbrugs rivende udvikling skyldes et sammenspil mellem videnskab og praksis. Og hvad lægevidenskaben angår, kan man tit høre den jævne mand med et næsten lidt forurettet tonefald udtale sin forundring over, at man endnu ikke har fundet effektive midler mod svøber som kræft og gigt. Det er i virkeligheden et stort tillidsvotum; man venter, at videnskaben kan alt, og man er parat til at udnytte de goder, som den bringer. Men konsekvensen må da også være, at man er villig til støtte, så at videnskaben fortsat kan tage del i det uhyre store arbejde, der går forud for hvert eneste lille resultat.

Mit parti er ikke tilhænger af, at staten udvider sit virksomhedsområde mere end strengt nødvendigt, men her synes jeg det er naturligt, at staten træder til. Der er næsten et vist historisk perspektiv over det. Medens kunsten altid, fra langt tilbage i historien, har kunnet glæde sig ved de mægtiges bevågenhed både indenfor stat og kirke, har videnskaben været anderledes stillet. Dette skyldes utvivlsomt pave- og fyrstehoffernes holdning overfor kunsten; at malere som Rafael, Michelangelo og Leonardo da Vinci fik de rige udviklingsmuligheder, der satte dem i stand til at efterlade os så mange herlige og udødelige værker. Men hvordan stillingen har været for forskningen, for videnskaben, kunne f. eks. Galilei tale med om. Demokratiet har med alles ret til at tænke, tro og tale givet videnskabelig forskning frihed, men det er også nødvendigt, at det giver den pekuniær støtte. Dette gælder ikke mindst for de små lande; de må bringe ofre for at kunne hævde sig. Netop i en tid, da man som aldrig nogensinde før regner i tal, regner med de manges og de stores magt, har de små lande en mission. De skal bevise overfor de store, at ånd og kultur ikke er afhængige af talstørrelser og af ydre magt, og Danmark, der er et meget lille land, men alligevel har kunnet fostre mænd som Tyge Brahe, Ørsted, Rask og Niels Bohr, har rige traditioner at opretholde, og dem må vi ikke svigte.

Jeg skal ikke komme ind på de ændringer, der er foretaget i det udvalg, som har været nedsat i det andet høje ting; dem har ministeren allerede omtalt. Jeg skal i det hele taget ikke gå i enkeltheder, men kan på

mit partis vegne med glæde anbefale forslaget til hurtigt fremme i dette høje ting.

Men der er endnu en side af hele denne sag, som jeg synes vi bør huske — hvor meget det så hjælper at tale om dette punkt, er et spørgsmål for sig. Det er så uhyre alvorligt, at jeg ikke synes, det er rigtigt, at vi ser helt bort fra det eller går uden om det.

Forskningens resultater, den del af videnskabens arbejde, som vi kalder den anvendte videnskab, har jo bl. a. skabt en blændende teknik, og den er lagt i menneskehedens hånd som et tveægget sværd. Jeg vil gerne omtale en udtalelse, som jeg ikke ved hvor jeg har set, men som jeg synes er meget rammende. Den går ud på, at disse blændende resultater i den nulevende slægts hånd er at ligne ved et barberblad i hånden på et barn, fordi vi savner den åndelige modenhed, hele den indre habitus, der skulle hjælpe os til at forvalte alt dette rigtigt. Det er vel gået sådan, fordi vi i så høj grad har dyrket hjernen på — kan man sige — det levende livs bekostning, og denne ensidighed har vist sig uhyre farlig. Der ligger ganske givet en opgave i at rette dette skæve forhold op. Nu vil man måske henvise til betydningen af, at også de humanistiske discipliner jo hører ind under forskningens område, og den betydning vil jeg slet ikke bestride, men jeg tror alligevel, vi skal grave dybere. Der ligger her den opgave for hjem og skole, for levende ansvarsbevidste mennesker hele verden over, at vi, samtidig med at vi hylder de blændende hjerner, prøver at skabe et fond af indre kraft og styrke, af sund dømmekraft og sund fornuft, af varme og godhed, så at barnet med barberbladet i sin hånd kan modnes til at blive voksent og forstå sit ansvar.

H. K. Sørensen: Jeg skal på min gruppes vegne anbefale lovforslaget. Jeg vil gerne først have lov at ønske undervisningsministeren til lykke med, at det er under hans ægide, dette lovforslag kommer frem, et lovforslag, der forhåbentlig vil betyde, at dansk forskning og dansk videnskab kan komme noget mere på lige fod med andre landes forskning og videnskab, så at man på ordentlige vilkår kan deltage i det samarbejde, der nødvendigvis må bestå mellem videnskaben og forskningsarbejdet i de forskellige lande.

Men jeg tager anledning af en løsreven bemærkning, som jeg river ud af den tale, den ærede ordfører for venstre (Esther Mallings Pedersen) holdt, til at sige, at det er dog ikke altid, det 20. århundredes menneske